

▶ Alueraporttien yhteenveto
1/2006

PK-YRITYYSBAROMETRI

ALUERAPORTTIEN YHTEENVETO

Suhdannenäkymät

Pk-yritysten suhdannenäkymät lähimmän vuoden aikana ovat kaikilla tutkimusalueilla saldolukujen¹ mukaan positiivisia (koko maan saldoluku +35). Alueittain tarkasteltuna parhaat suhdannenäkymät ovat Päijät-Hämeessä (48%), Kanta-Hämeessä (46%), Rannikko-Pohjanmaalla (39%), Helsingissä (38%) ja Pääkaupunkiseudulla (pl. Helsinki) (38%). Suhdannenäkymät ovat puolestaan heikoimmat Länsi-Pohjassa (24%), Kymenlaaksossa (26%), Kainuussa (26%) ja Pohjois-Savossa (28%). Yleiset suhdannenäkymät ovat parantuneet viime syksyn tilanteesta eniten Kainuun, Hämeen ja Etelä-Karjalan alueilla sijaitsevista pk-yrityksistä. Yleiset suhdannenäkymät ovat heikentyneet eniten viime syksyn tilanteesta Pohjois-Savon ja Varsinais-Suomen pk-yrityksissä.

Osatekijöittäin tarkasteltuna suhdannenäkymät koko maassa ovat lähimmän vuoden aikana positiivisia lähes kaikilla alueilla. Alla olevaan taulukkoon on koottu yhteenveto suhdannenäkymien saldoluista alueittain.

Taulukko 1: Suhdannenäkymät osatekijöittäin seuraavan vuoden kuluttua

SUHDANNENÄKYMÄT OSATEKIJÖITTÄIN Saldoluvut Jakso 1/2006	Liikevaihto	Henkilökunnan määrä	Investointien arvo	Viennin arvo	Tuonnin arvo	Tuotanto- kustannukset	Yrityksen kannattavuus	Vakavaraisuus
ALUE								
Helsinki	53	27	10	35	50	32	38	41
Pääkaupunkiseutu (pl. Hki)	55	31	9	53	57	26	33	48
Uusimaa	49	17	7	38	37	19	36	36
Varsinais-Suomi	55	20	7	41	47	37	21	29
Satakunta	55	10	4	28	49	29	40	40
Kanta-Häme	57	18	5	40	65	13	42	43
Päijät-Häme	65	20	5	40	58	18	44	37
Pirkanmaa	54	14	7	28	40	29	33	42
Kymenlaakso	45	11	-3	29	35	24	24	31
Etelä-Karjala	54	12	0	47	54	19	40	46
Etelä-Savo	52	17	10	53	26	29	31	33
Pohjois-Savo	40	16	5	30	25	28	33	33
Pohjois-Karjala	41	14	3	38	76	16	34	39
Keski-Suomi	53	22	4	20	54	18	38	40
Etelä-Pohjanmaa	47	14	5	23	41	28	33	35
Pohjanmaa	48	15	3	28	42	25	33	36
Keski-Pohjanmaa	48	17	8	39	51	28	31	30
Pohjois-Pohjanmaa	48	27	15	42	42	30	34	40
Kainuu	39	9	-7	55	17	21	30	37
Lappi	49	20	-1	18	39	16	31	23
KOKO MAA	52	20	6	36	48	26	34	38

¹ Saldoluku on suhdannekysymysten positiivisista ja negatiivisista vastauksista laskettu prosenttilukujen erotus. (Esimerkiksi: Pk-yritysten yleiset suhdannenäkymät seuraavan vuoden aikana paranevat 39%, huononevat 9%, saldoluku = + 30%).

Investoinnit

Koko maassa pk-yritysten investointiodotukset ovat alhaalla pk-barometrin ollessa +6. Alueittain tarkasteltuna investointien arvon nousua odottavien osuus on jonkin verran keskimääräistä korkeampi Helsingissä, Etelä-Savossa ja Pohjois-Pohjanmaalla toimivissa pk-yrityksissä. Vähiten investointien arvon nousua odotetaan Kainuun ja Kymenlaakson alueilla.

Pk-yritysten rahoitus

Seuraavan vuoden aikana ulkoista rahoitusta aikoo ottaa noin neljännes (26%) koko maan pk-yrityksistä. Alueittain tarkasteltuna suhteellisesti eniten ulkoista rahoitusta seuraavan vuoden aikana aikovat ottaa Etelä-Savossa, Pohjois-Pohjanmaalla ja Lapissa toimivat pk-yritykset. Useimmiten ulkoista rahoitusta aiotaan ottaa käyttöpääomaksi, kone- ja laitelaaajennusinvestointeihin sekä yrityksen kehittämishankkeisiin. Käyttöpääomaksi ulkoista rahoitusta aikovat ottaa eniten Helsingissä, pääkaupunkiseudulla ja Satakunnassa toimivat yritykset. Kone- ja laiteinvestointeihin ulkoista rahoitusta aikovat ottaa eniten Kymenlaaksossa, Länsi-Pohjassa, Kainuussa sekä Pirkanmaalla ja kehittämishankkeisiin Pirkanmaalla, pääkaupunkiseudulla ja Kanta-Hämeessä toimivat yritykset. Useimmiten ulkoista rahoitusta aiotaan hakea pankista ja Finnverasta.

Pk-yrityksistä viisi prosenttia on hakenut rahoitusta pääomasijoittajilta. Näistä yrityksistä valtaosa (70%) on myös saanut ja ottanut rahoituksen pääomasijoittajilta. Yrityksistä, jotka eivät ole hakeneet rahoitusta pääomasijoittajilta, noin kolme neljästä ei voisi harkita ottavansa rahoitusta pääomasijoittajilta. Kaksi kolmasosaa ilmoittaa kielteisen asenteensa syyksi haluttomuuden jakaa yrityksen omistusta ja vajaa kolmannes ei tunne riittävästi pääomasijoitustoimintaa. Keskimääräistä enemmän rahoitusta pääomasijoittajilta ovat hakeneet Helsingin, Pohjois-Pohjanmaan ja Päijät-Hämeen seuduilla toimivat pk-yritykset.

Pk-yritysten kehittämistarpeet

Koko maan tuloksia tarkasteltaessa pk-yrityksillä on eniten kehittämistarvetta markkinoinnissa ja myynnissä sekä henkilöstön kehittämisessä ja koulutuksessa. Markkinoinnin ja myynnin osalta eniten kehittämistarvetta on Kymenlaaksossa, Pohjois-Karjalassa, Etelä-Karjalassa ja Pirkanmaalla. Henkilöstön kehittämis- ja koulutustarvetta on eniten Etelä-Karjalan, pääkaupunkiseudun, Satakunnan ja Pohjois-Savon alueilla toimivissa pk-yrityksissä.

Pk-yritysten kehittämisen pahimmat esteet

Pk-yritysten kehittämisen pahimmat esteet liittyvät koko maassa tyypillisimmin kilpailutilanteeseen ja resurssitekijöihin. Kilpailutilanteeseen liittyvien tekijöiden osalta pahin kehittämisen este on kireä kilpailutilanne. Resurssitekijöistä kehittämisen pahimmiksi esteiksi koetaan ammattitaitoisen työvoiman saatavuus sekä muut resurssitekijät, kuten raaka-aineet.

Rahoitus on kehittämisen pahimpana esteenä yhdeksälle prosentille koko maan pk-yrityksistä. Alueellisesti tarkasteltuna Päijät-Hämeessä ja Kanta-Hämeessä toimivat pk-yritykset kokevat rahoituksen jonkin verran suuremmaksi kehittämisen esteeksi kuin koko maan pk-yritykset keskimäärin. Rahoituksen saatavuuden kokevat esteeksi muita useammin Etelä-Karjalan ja Varsinais-Suomen pk-yritykset ja rahoituksen hinnan Kainuussa toimivat pk-yritykset. Vakuuksien puute koetaan muuta maata suuremmaksi esteeksi Keski-Pohjanmaalla, Etelä-Savossa ja Hämeessä.

Pk-yritysten työllistämisen esteet

Kysynnän riittämättömyys tai epävakaisuus, työn sivukulut ja työvoiman saatavuus koetaan suurimmiksi työllistämisen esteiksi niiden pk-yritysten keskuudessa, joilla on tarve työllistää. Kysynnän riittämättömyys on keskimääräistä suurempi este Lapissa, Pohjois-Karjalassa, Pohjois-Pohjanmaalla ja Päijät-Hämeessä. Työn sivukulut ovat puolestaan keskimääräistä suurempi este Keski-Pohjanmaalla ja Kainuussa ja työvoiman saatavuus Länsi-Pohjan, pääkaupunkiseudun ja Keski-Pohjanmaan pk-yrityksillä.

Yrittäjyysilmapiiri ja elinkeinoilmasto

Yrittäjyysilmapiirin osatekijöistä oma kokemus ja kansalaisten suhtautuminen yrittäjyyteen koetaan positiivisiksi. Julkisen vallan toimet arvioidaan selkeästi negatiiviseen sävyyn. Kokonaisindeksillä mitattuna yrittäjyysilmapiiriin ovat tyytyväisimpiä Pohjois-Karjalassa, Pohjois-Savossa, Kainuussa ja Etelä-Pohjanmaalla toimivat yritykset. Tyytymättömiä puolestaan ovat Rannikko-Pohjanmaan, Satakunnan, Lapin, pääkaupunkiseudun ja Etelä-Karjalan alueilla toimivat pk-yritykset.

Pk-yritykset ovat elinkeinon harjoittamisen näkökulmasta paikallistasolla tyytymättömiä syksyn tilanteeseen verrattuna. Kokonaisindeksi on laskenut selvästi ja laskua on tapahtunut kaikkien kriteerien kohdalla. Tyytyväisimpiä pk-yritykset ovat viihtyisyyteen asuinalueena ja liikenneyhteyksiin. Tyytymättömiä ollaan sijaintikunnan ja yrityksen väliseen yhteistyöhön, sopivan työvoiman saatavuuteen ja elinkeinopolitiikkaan kokonaisuudessaan.

Pk-yritysten kasvuhakuisuus

Voimakkaasti tai mahdollisuuksien mukaan kasvuhakuisia pk-yrityksiä on koko maassa 50 prosenttia. Suhteellisesti enemmän näitä yrityksiä on pääkaupunkiseudulla, Helsingissä, Rannikko-Pohjanmaalla, Pirkanmaalla ja Lapissa. Toiminnan loppumista ennakoivia pk-yrityksiä on suhteellisesti eniten Kainuussa ja Länsi-Pohjassa. Koko maassa toiminnan loppumista ennakoii 2 prosenttia pk-yrityksistä.

Kasvuhakuisten yritysten tärkeimmät kasvukeinot ovat uusien tuotteiden kehittäminen, myyntiin markkinointiin panostaminen kotimaassa sekä verkostoituminen.

Sukupolvenvaihdokset

Koko maan osalta joka viidennessä pk-yrityksessä on odotettavissa sukupolven- tai omistajanvaihdos lähimmän viiden vuoden sisällä. Alueellisesti tarkasteltuna pääkaupunkiseudulla, Etelä-Karjalassa ja Pohjanmaalla on odotettavissa suhteellisesti eniten sukupolvenvaihdoksia lähimmän viiden vuoden aikana.

Ulkomaille sijoittuminen

Koko maan pk-yrityksistä joka kymmenes aikoo käynnistää tai laajentaa toimintaa ulkomailla. Useimmiten yritykset suuntaavat Baltiaan, vanhan EU:n alueelle ja Venäjälle. Baltian maihin aikovat keskimääräistä enemmän suunnata toimintaansa Uudellamaalla, pääkaupunkiseudulla, Rannikko-Pohjanmaalla ja Pohjois-Savossa toimivat pk-yritykset. EU-alueelle aikovat puolestaan selvimmin Kanta-Hämeessä, Etelä-Savossa ja Pohjois-Pohjanmaalla toimivat ja Venäjälle Etelä- ja Pohjois-Karjalassa, Pohjois-Savossa, Rannikko-Pohjanmaalla, pääkaupunkiseudulla ja Pohjanmaalla toimivat pk-yritykset.

Ulkomaille investoimista harkitsevista pk-yrityksistä kaksi viidestä ilmoittaa tarvitsevansa ulkopuolista rahoitusta.

Rekrytointiongelmat

Yli puolessa pk-yrityksistä on ollut avoimia työpaikkoja viimeksi kuluneen vuoden aikana. Rekrytointiongelmia kohdanneilla on useimmiten ollut ongelmia itse työntekijöiden löytämisessä. Eniten työntekijöistä on ollut pulaa Pohjois-Karjalan, Kanta-Hämeen ja Päijät-Hämeen alueilla. Useimmin mainitut rekrytointiongelmien syyt ovat työnhakijoiden puutteellinen työkokemus ja koulutus. Pohjois-Karjalassa, Lapissa, Etelä-Savossa, Uudellamaalla ja pääkaupunkiseudulla puutteellinen työkokemus koetaan keskimääräistä enemmän ongelmana. Puutteellinen koulutus on puolestaan ongelmana Etelä-Savon, Satakunnan, Kymenlaakson ja Keski- sekä Pohjois-Pohjanmaan alueilla.

Vuokratyövoima

Koko maan osalta joka kuudes pk-yritys on käyttänyt vuokratyövoimaa viimeksi kuluneen vuoden aikana. Kysynnän epävarmuus ja/tai kausivaihtelut ja työvoiman heikko saatavuus nimetään useimmin vuokratyövoiman käytön syyksi. Alueittain tarkasteltuna eniten vuokratyövoimaa on käytetty Helsingissä, pääkaupunkiseudulla ja Rannikko-Pohjanmaalla toimivissa pk-yrityksissä. Vähiten vuokratyövoimaa ovat käyttäneet Etelä-Savon ja Pohjois-Savon sekä Länsi-Pohjan alueiden pk-yritykset.

Ulkomaisten työvoiman käyttö

Ulkomaista työvoimaa on käyttänyt joka kymmenes koko maan pk-yrityksistä. Eniten ulkomaista työvoimaa on palkkalistoilla ollut Helsingin, pääkaupunkiseudun, Varsinais-Suomen ja Etelä-Karjalan pk-yrityksissä ja vähiten Kanta-Hämeessä ja Satakunnassa. Pk-yrityksistä kuusi kymmenestä katsoo, että työvoiman vapaa liikkuvuus tulisi sallia. Myös kuusi kymmenestä on sitä mieltä, että liikkuvuuden vapauttaminen helpottaisi työvoiman saantia.

Julkaisijat:

Suomen Yrittäjät

Mannerheimintie 76 A
PL 999, 00101 Helsinki
Puhelin (09) 229 221
Faksi (09) 2292 2980
toimisto@yrittajat.fi
www.yrittajat.fi

FINNVERA

Helsinki
Eteläesplanadi 8
PL 249, 00101 Helsinki
Faksi 020 460 3401

Finnvera Oyj

Valtakunnallinen vaihde: 020 460 11

www.finnvera.fi

Helsinki

Eteläesplanadi 8
PL 1010, 00101 Helsinki
Faksi 020 460 7220

Kuopio

Haapaniemenkatu 40
PL 1127, 70111 Kuopio
Faksi 020 460 3240

Kustantaja:

Sypoint

Suomen Yrittäjien Sypoint Oy

Mannerheimintie 76 A
PL 999, 00101 Helsinki
Puhelin (09) 229 221
Faksi (09) 2292 2980
toimisto@yrittajat.fi
www.yrittajat.fi